

... ἄπερ ἐνώπιον τῆς

καθ' ἡμᾶς Συνόδου ἔξεθέμεθα, συναθροισθέντων δῆλον ὅτι τῶν ἄγχιστα ἡμῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων, ὅσους ἡ ταλαιπωρία ἡμῶν τέως ἡδυνήθη συναγαγεῖν, λέγω δὴ τοὺς περὶ Ζαχαρίαν Ταμιανθίου⁵⁸, καὶ Ἰάκωβον Βαβυλῶνος⁵⁹, Στέφανον, Θαιμάν⁶⁰, καὶ

58. Τιμιάνθιον· πόλις τῆς Αἰγύπτου πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας. ἐν Τιμιανθίῳ ἀπεσύρθη καὶ ἐσχόλαζεν δὲ Σίλβεστρος Ἀλεξανδρείας δὲ προκάτοχος τοῦ Μελετίου Πηγᾶ.

59. «Ἰάκωβος Βαβυλῶνος»· ἐπίσκοπος δηλαδὴ τῆς αἰγυπτιακῆς Βαβυλῶνος τῆς εὐρισκομένης παρὰ τὸ δέλτα τοῦ Νείλου. ἡ Βαβυλὼν αὕτη εἶναι ἡ παναρχαία Μέμφις, ἥτοι τὸ σημερινὸν Κάιρον. ἂν καὶ τὰ δάπεδα τῶν τριῶν αὐτῶν μεγάλων πόλεων δὲν ταυτίζονται, ἐν τούτοις πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς θέσεως καὶ πόλεως, ἐλαφρῶς κατὰ καιροὺς μετατοπιζομένης διὰ λόγους καθαρῶς πολεοδομικούς. τοῦτο συμβαίνει συνήθως· λ.χ. Κνωσὸς - Ἡράκλειον· Λέρνα - Τίρυνς - Μυκῆναι - Ἄργος· Ἀμύκλαι - Σπάρτη - Μυστρᾶς - Σπάρτη· Ἰωλκὸς - Παγασσαὶ - Βόλος· Λάρισσα - Ἄργος Πελασγικὸν - Λάρισσα· Πύδνα - Κατερίνη· Πέλλα - Θεσσαλονίκη· Φίλιπποι - Καβάλα· Τροία - Ἀβυδος - Τσιανάκκαλε· Ἀκυληΐα - Τεργέστη· Στρατόπεδα - Ναύκρατις - Ἀλεξάνδρεια· Βαβυλὼν (ἀσιατική) - Κτησιφῶν - Βαγδάτη. οὗτως εἶναι μία ἡ πόλις τῆς Αἰγύπτου Μέμφις - Βαβυλὼν - Κάιρον, ἡ ἀναπτυσσομένη εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὅχθην τῆς ἀρχῆς τοῦ δέλτα τοῦ Νείλου. ἐνῷ ἡ Στρατόπεδα - Ναύκρατις - Ἀλεξάνδρεια εἶναι ἡ ἀναπτυσσομένη εἰς τὸ δυτικώτατον κέρας τοῦ δέλτα τοῦ Νείλου. ἡ περὶ ἡς δὲ λόγος πόλις ἥτο καὶ ἐλέγετο Μέμφις, ὅσῳ διήρκει τὸ ἐλεύθερον φαραωνικὸν κράτος τῆς Αἰγύπτου· Βαβυλὼν ἐλέγετο ἀπὸ τῆς περσικῆς κατοχῆς μέχρι τῆς ἀραβικῆς, μεσολαβουσῶν τῆς μακεδονικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς καὶ βυζαντινῆς· καὶ Κάιρον λέγεται ἀπὸ τῆς ἀραβικῆς κατοχῆς μέχρι σήμερον. κατὰ δὲ τὴν μακεδονικήν, ῥωμαϊκήν, καὶ βυζαντινὴν κατοχὴν εἶχεν ἐκπέσει εἰς δευτερεύουσαν πόλιν τῆς Αἰγύπτου, ἐπισκιαζομένη ὑπὸ τῆς πρωτεύουσης Ἀλεξανδρείας. τὴν Βαβυλῶνα τῆς Αἰγύπτου ἀναφέρουν οἱ Διόδωρος Σικελιώτης (1,56,3), Πέτρος ἀπόστολος εἰς τὴν Α' Ἐπιστολὴν τοῦ (5,13), Ἰώσηπος (Ἄρχ. 2,315), Κλαύδιος Πτολεμαῖος (Γεωγρ. 4,5,24), Στέφανος Βυζάντιος (λ. Βαβυλών), Ζώσιμος (Ιστ. 1,44 CSHB, 41), Μ. Ἀθανάσιος (Ἐπιστ. πρὸς μον., 72 PG 25,780b), Παλλάδιος Ἐλενοπόλεως εἰς τὴν Λαυσαϊκὴν ἱστορίαν (Ἀρσένιος, 42· Δανιήλ, 3· PG 65,108a· 153c), καὶ ἄλλοι νεώτεροι, καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς παρούσης Συνόδου ἐνταῦθα. τὴν ὑπαινίσσεται δὲ καὶ ὁ εὐάγγελιστὴς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν (14,8· 16,19· 17,5· 18,2· 18,10· 18,21) διότι, δταν λαμβάνη ὡς σύμβολον τοῦ κόσμου τούτου τῆς ἀμαρτίας τὴν κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν προφητῶν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς γῆς Βαβυλῶνα τὴν ἀσιατικήν, λέγει πάντοτε «Βαβυλὼν ἡ μεγάλη»· τὸ ἐπίθετον «μεγάλη» τὸ χρησιμοποιεῖ ὅχι ὡς κοσμητικὸν ἀλλ' ὡς ἀντιδιασταλτικόν· τὴν ἀντιδιαστέλλει ἀπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς μικρᾶς Βαβυλῶνος, ἥτις ἔρχεται δευτέρα ἔναντι τῆς ἀσιατικῆς εἰς μέγεθος καὶ ἀρχαιότητα καὶ φύμην. αἰσθάνεται δὲ τὴν ἀνάγκην ν' ἀντιδιαστεῖλη ὁ ητῶς τὴν ἀσιατικὴν καὶ «μεγάλην», διότι ἡ αἰγυπτιακὴ Βαβυλὼν εἶναι δι' αὐτὸν καὶ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Μᾶρκον καὶ τοὺς λοιποὺς τῆς ἐκ περιτομῆς ἀποστολῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς Χριστιανοὺς πάντας τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς, ἐντονος παράστασις ἐν τοῖς βιώμασιν αὐτῶν, ἀφοῦ αὐτὴ εἶναι ἡ ἔδρα τοῦ Πέτρου καὶ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο μεγάλων ἀποστολῶν τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος. (ἥ ἄλλη ἀποστολὴ ἥτο ἡ τοῦ Παύλου καὶ τῶν ἐξ ἀκροβυστίας). εὑρῆκα δὲ τὸ δονομα τῆς αἰγυπτιακῆς Βαβυλῶνος μετὰ καὶ πολλῶν ἄλλων πληροφοριῶν εἰς 15 παπυρικὰ σπαράγματα. Πάπυροι Οξυρύγχου 895,13-14 (τοῦ 305 μ.Χ.)· 1190,5-6 (τοῦ 347 μ.Χ.)· 1261,7-8 (τοῦ 325 μ.Χ.)· 1406,δλος (τοῦ 212 μ.Χ.). Πάπυρος τοῦ Hibeh 220,δλος (τοῦ 335 μ.Χ.). Πάπυροι τοῦ Rylands 627, δλος· 633,525-8. Πάπυροι SGUA 5639,10-12 (τοῦ Z' αἰῶνος)· 5641,10-12 (τοῦ Z' αἰῶνος)· 7520,16-18 (τοῦ 710)· 9545,32 (τῆς 2-9-112 μ.Χ.)· δὲ ἀρχαιότερος σχετικὸς πάπυρος· 9749,1 (τοῦ 642 μ.Χ.). Πάπυροι PSI 873,7-9 (τοῦ 299 μ.Χ.)· 1266,5-6 (τοῦ H' αἰῶνος). Πάπυρος Ἀμβούργου 2 = Πάπυρος Ιουδαϊκὸς 417, δ-

ΠΡΑΚΤΙΚΑ Η' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

λος. περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς αἰγυπτιακῆς Βαβυλῶνος διηγεῖται ἔνα ἑλληνιστικὸν —ἢ Ἰσως περσοαιγυπτιακὸν— μῦθον δὲ Διόδωρος Σικελιώτης, τὸν δοποῖον ἐπαναλαμβάνει καὶ δὲ Ἰώσηπος, καὶ κατὰ τὸν δοποῖον οἱ πρῶτοι κάτοικοι καὶ κτίτορες αὐτῆς ἡσαν αἰχμάλωτοι τοῦ φαραὼ ἐκ τῆς ἀσιατικῆς Βαβυλῶνος. ἀλλὰ τοῦτο εἶναι μόνον ὅστερος μῦθος. ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀπλῶς, διτὶ τὸ αἰγυπτιακὸν ὄνομα τῆς πόλεως εἰς τὰ ὥτα τῶν Ἑλλήνων ἡκούετο περίπου ώς «Βαβυλών», καὶ οὕτως ὠνόμασαν αὐτοὶ τὴν πόλιν· παρομοίως ὠνόμασαν ἄλλην αἰγυπτιακὴν πόλιν καὶ Τροίαν.

Εἶπα, διτὶ δὲ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν (14,8· 16,19· 17,5· 18,2· 18,10· 18,21) χρησιμοποιεῖ τὴν ἥδη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του κατεστραμμένην ἀσιατικὴν καὶ «μεγάλην» Βαβυλῶνα ώς σύμβολον τοῦ καταρρευσίμου τούτου κόσμου, τοῦ δοποίου ὅπηρξε τότε πρωτεύουσα πόλις. κατὰ τὸν Β' δημοσίᾳ αἰῶνα πρῶτος δὲ Ἰουδαῖος συγγραφεὺς τῆς ἀποκρύφου Ἀποκαλύψεως "Εσδρα (=Δ' "Εσδρα), δοτις ἀντλεῖ πολλὰ ἐκ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸν μιμεῖται, ἐταύτισε τὴν «μεγάλην Βαβυλῶνα» μὲ τὴν Ῥώμην, τὴν τότε πρωτεύουσαν πόλιν τῆς οἰκουμένης. ἡ Ἀποκάλυψις "Εσδρα ἀρχίζει διὰ τῆς αὐτοχρονολογήσεώς της «Anno tricesimo ruinae civitatis (=τῆς Ἱερουσαλήμ) eram in Babylone ego Salathiel qui et Ezras...», ἥτοι «Ἐν ἔτει τριακοστῷ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως (=τῆς Ἱερουσαλήμ) ἥμην ἐν Βαβυλῶνι ἐγὼ Σαλαθὴλ ὁ καὶ "Εσδρας,...» (1,1,1). ἐννοεῖ τὴν ἐπὶ Ἀδριανοῦ δευτέραν καταστροφὴν τοῦ 135· συνεπῶς γράφει τῷ 165 μ.Χ. καὶ ως Βαβυλῶνα, ἐν τῇ δοποίᾳ ἥτο καὶ ἔγραφεν, ἐννοεῖ συνεχῶς τὴν Ῥώμην (1,1,1· 1,1,3· 1,5,5· 1,6,4· κ.ἄ.). ἐντεῦθεν ἡ ταύτισις αὐτή, ἡ ἐπὶ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου ἐρμηνευτική, ἐνεφιλοχώρησεν εἰς τε τὰ Ῥαββινικὰ κείμενα (βλ. Strack - Billerbeck 1,367· 3,768· 816) καὶ εἰς τὰ χριστιανικὰ τοιαῦτα, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ Εἰρηναίου, δοτις ἥδυνατο κάλλιστα νὰ γνωρίζῃ τὴν Ἀποκάλυψιν "Εσδρα ἡ καὶ τὴν δι' αὐτῆς διαχυθεῖσαν φήμην. Εἰρηναῖος, "Ελ. 3,1,1· 3,3,2-3. οὕτως ἡ Βαβυλῶν, ἀπὸ τῆς δοποίας ὁ ἀπόστολος Πέτρος λέγει, διτὶ γράφει τὴν Α' Ἐπιστολὴν του (5,13), ἐνομίσθη διτὶ εἶναι ἡ "Ρώμη· καὶ ἀφοῦ ἥτο ἐν "Ρώμῃ ὁ Πέτρος, ἀσφαλῶς ἥτο ἐπίσκοπος καὶ δχι διάκονος.

Ο Θεοφόρος Ἰγνάτιος εἰς τὴν πρὸς "Ρωμαίους ἐπιστολὴν του γράφει πρὸς αὐτούς· «Οὐχ ως Πέτρος καὶ Παῦλος διατάσσομαι ὑμῖν. ἐκεῖνοι ἀπόστολοι, ἐγὼ κατάκριτος» (4,3). τὸ χωρίον παρενοήθη ως ἔξῆς· «Οὐχ ως διετάξαντο ὑμῖν (=τοῖς "Ρωμαίοις) Πέτρος καὶ Παῦλος, διατάσσομαι κάγὼ ὑμῖν»· διπότε γίνεται πάλιν δὲ Πέτρος ἐπίσκοπος "Ρώμης. δοτος διὰ τὸν Παῦλον, οὕτος ως μὴ κορυφαῖος ἐκείτο ἐκτὸς τῶν μεταγενεστέρων ἐνδιαφέροντων τῆς "Ρώμης. δὲ Ἰγνάτιος δημοσίευτος· «Πέτρος καὶ Παῦλος διετάξαντο· (ἀμεταβάτως· ἐννοεῖται τοῖς Χριστιανοῖς· ἥτοι ἔγραψαν τὰς θεοπνεύστους Ἐπιστολάς των πρὸς τοὺς Χριστιανούς)· οὐχ οὕτω διατάσσομαι κάγὼ ὑμῖν (=τοῖς "Ρωμαίοις)». ἀντιδιαστέλλει τὸ κῦρος τῆς Ἐπιστολῆς του πρὸς τὸ κῦρος τῆς Κ. Διαθήκης, ἐπειδὴ εἶναι ἐκ τῶν συγγραφέων τῶν εὐθὺς μετὰ τὴν Κ. Διαθήκην γραφόντων. θέλει νὰ εἰπῃ, διτὶ αἱ Ἐπιστολαὶ του δὲν ἔχουν τὸ κῦρος τῶν Ἐπιστολῶν τῶν ἀπόστολων, δὲν εἶναι "Αγία Γραφή. διὰ τοῦτο καὶ συνεχίζει· «Ἐκεῖνοι ἀπόστολοι, ἐγὼ κατάκριτος». δημολογία τῆς λήξεως τῆς Κ. Διαθήκης καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς πατερικῆς γραμματείας.

Περὶ τὸ 165 δὲ Ἰουστῖνος εὐρισκόμενος ἐν "Ρώμῃ εἶδε, καθὼς λέγει, ἄγαλμα τοῦ «ἄγιου Σίμωνος», τοῦ μάγου, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν του, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Simoni deo sancto», ἔξ οὖ συνεπέρανεν, διτὶ οἱ "Ρωμαῖοι ἐσέβοντο καὶ ἐλάτρευον τὸν ἀπατε-

ῶνα ἐκεῖνον μάγον Σίμωνα, τὸν ὑπὸ τοῦ Πέτρου ἐλεγχθέντα, ὡς Θεόν! Ἰουστῖνος, Ἀπολ. Α' 26,2· 56,2· καὶ παρ' Εὐσεβίῳ, Ἔκ. ἰστ. 2,13,3. ἀλλὰ τὸ Simoni sancto εἶναι παρανάγνωσις τοῦ Ἰουστίνου. πρόκειται περὶ τοῦ παναρχαίου ἀγροτικοῦ καὶ πριαπικοῦ θεοῦ τοῦ Λατίου καὶ τῆς Ῥώμης, δστις ἐλέγετο Σήμων Σάγκος (Semo Sancus). διὰ τῶν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀνασκαφῶν εὑρέθησαν πολλαὶ ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ βωμῶν καὶ βάσεων ἀγαλμάτων καὶ ἀναθηματικῶν πλακῶν εἰς τὸν Σάγκον. παραθέτω τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 2458 (CIL 14,240) ἐπιγραφὴν ἐπὶ βωμοῦ ἐκ τοῦ ἀρχαίου Λατίου εὑρεθεῖσαν ἐν τῇ Ἀππίᾳ ὁδῷ πολὺ πλησίον τῆς Ῥώμης. «*Phileros ex decreto XXX viorum sacellum Semoni Sanco de sua pecunia fecit.*» ἀλλα γράφουν ἀπλῶς: *Semoni Sanco deo*· δπως αἱ ἐν Ἀθήναις «*Ἄγνωστῳ Θεῷ*» (Πρξ 17,23). ἐκ τοῦ σφάλματος τοῦ Ἰουστίνου προέκυψεν ἀμέσως δλόκληρος ἀπόκρυφος φιλολογία περὶ διαγωνισμῶν θαυματοποιίας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Νέρωνος μεταξὺ Πέτρου καὶ Σίμωνος μάγου.

Εἰς αὐτὰ τὰ τρία κατὰ συσσώρευσιν σφάλματα, τῆς παρερμηνείας τῆς ἐν τῇ Ἀποκαλύψει «μεγάλης Βαβυλῶνος» ὑπὸ τοῦ συντάκτου τοῦ ιουδαϊκοῦ ἀποκρύφου Ἀποκάλυψις Ἔσδρα, τῆς παρερμηνείας τοῦ χωρίου τοῦ Ἰγνατίου ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰῶνος, καὶ τῆς παραναγνώσεως τοῦ Ἰουστίνου καὶ τῆς ἐπακολουθεισάσης ἀποκρύφου φιλολογίας, καὶ τῶν τριῶν ταυτοχρόνων, ἵσως δὲ καὶ εἰς συνδρομὴν ἀλλων παρομοίων σφαλμάτων —λ.χ. δ Γεώργιος Σύγκελλος θέλει καὶ τὸν Παπίαν μαρτυροῦντα διαμονὴν τοῦ Πέτρου ἐν Ῥώμῃ ὡς ἐπισκόπου— προέκυψε παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, τοῖς δλίγον πρὸ τοῦ 200, ἡ ἀντίληψις, δτι ἡ Βαβυλών, ἐκ τῆς δποίας γράφει τὴν Α' Ἐπιστολήν του δ Πέτρος, καὶ ἄρα κατοικεῖ ἐν αὐτῇ, καὶ ἀσφαλῶς εἶναι ἐπίσκοπός της, εἶναι ἡ Ῥώμη. καὶ ἐμφανίζεται ἡ σφαλερὰ αὐτὴ ἀντίληψις ἥδη εἰς τὸν Εἰρηναῖον (*Ἐλ. 3,1,1· 3,3,2-3*). δταν ἡ πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μετετέθη εἰς τὸν Βόσπορον, καὶ ἐτρώθη δ πατριωτισμὸς τῶν Ἰταλιωτῶν Ῥωμαίων, ἀκόμη καὶ τῶν Χριστιανῶν, ἀπέκτησεν ἴδιάζουσαν σημασίαν. ἡ Παλαιὰ Ῥώμη ἀντεποιεῖτο σθεναρῶς τῶν παλαιῶν πρωτείων της τῶν τε κοσμικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν λόγω μὲν ἐκκλησιαστικῶν ἔργω δὲ κοσμικῶν. δεδομένου δὲ δτι κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα ἐδημιουργήθη παρὰ Χριστιανοῖς ἡ κακὴ ἄμιλλα καυχημάτων περὶ πολιούχων ἀποστόλων, καὶ ἐκαυχῶντο ἡ Ἀντιόχεια ὡς ἐκκλησία τοῦ κορυφαίου Πέτρου, τὰ Ἱεροσόλυμα ὡς ἐκκλησία τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου Ἰακώβου, καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια ὡς ἐκκλησία τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ἐκαυχήθησαν καὶ αἱ δύο ἀντίζηλοι πρωτεύουσαι, ἡ μὲν Παλαιὰ Ῥώμη ὡς ἐκκλησία τοῦ κορυφαίου Πέτρου, ἡ δὲ Νέα Ῥώμη ὡς ἐκκλησία τοῦ Ἀνδρέου, νεωτέρου μὲν ἀδελφοῦ τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ πρωτοκλήτου. οὕτως ἐπεκάθησεν ἡ ἀντίληψις, δτι δ κορυφαῖος Πέτρος ὑπῆρξεν δ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ῥώμης, δτις ἀντίληψις εἰς χρόνους μεταγενεστέρους ὑπέστη τὴν πλέον κακὴν ἐκμετάλλευσιν. παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκκλησιαστικοῖς συγγραφεῦσιν ἡ πλαστὴ αὐτὴ ἀντίληψις εἶναι δμόφωνος καὶ ἀναντίρρητος. Εἰρηναῖος, *Ἐλ. 3,1,1· 3,3,2-3*. Γάιος πρεσβύτερος, παρ' Εὐσεβίῳ, Ἔκ. ἰστ. 2,25,5-7. Κλήμης Ἀλεξ., αὐτόθι 6,14,6. Διονύσιος Κορίνθου, αὐτόθι 2,25,8. καὶ αὐτὸς δ Εὐσέβιος, αὐτόθι 3,1,2· 3,2,1. Lactantius, Div. institut. 4,21 PL 6,516c-517a· De mort. persecut., 2 PL 7,197a. Hieronymus, Vir. ill., 1. καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι πολλοί. καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ τῆς Α' Πέτρου ἡ δσοι ἀναφέρονται εἰς αὐτήν. Beda, Exeget. in I Epist. Petri 5,13 PL 93,67c-68a. Walafridus Strabus, Glossa ordin. in I Epist. Petri 5,13 PL 114,688d. Martinus Legionensis, Expos. in I Epist. Petri 5,13 PL 209,249b. Οἰκουμένιος εἰς Α' Πέτρου 5,13 PG 119,576c. Θεοφύλακτος, Εἰς Α' Πέτρου 5,13 PG 125,1252b. Γεώργιος Σύγκελλος, Χρον., 5540 CSHB 1,627. καὶ εἰς πολλὰ χειρόγραφα τῆς Κ. Διαθήκης, μεταγενέστερα τοῦ Ι' αἰῶνος ἀπαντα, εἰς τὸ τέλος τῆς Α' Πέτρου τίθεται ἡ ὑπογραφὴ «Ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης». τὸ δτι δ Γεώργιος Σύγκελλος (ἐνθ' ἀνωτ.) προσθέτει «Ἀλλοι δὲ ἀπὸ Ἰόππης φασὶ γεγράφθαι» δφείλεται εἰς ἀρχαιοτέραν τοῦ Συγκέλλου παρανάγνωσιν τοῦ «Ῥώμης» ὡς «Ἰόππης».